

CLC:n lausunto hallituksen Ilmastovuosikertomuksesta 2022 (K 24/2022vp)

7.2.2023

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Climate Leadership Coalition ry:ltä (CLC) asiantuntijalausuntoa Ilmastovuosikertomuksesta 2022. Kiitämme tästä mahdollisuudesta.

Ilmastovuosikertomus antaa hyvän kuvan yleisestä kasvihuonekaasupäästöjen kehityksestä, suunniteltujen toimien riittävydestä ja sopeutumissuunnitelman toimeenpanotilanteesta. Erityisesti se näyttää, että päästöjen vähenemä sekä päästökauppasektorilla että taakanjakosektorilla on pitkälti suunnitelmien mukainen ja että erityinen haaste liittyy maankäyttösektorin päästö- ja nielukehitykseen.

Ilmastovuosikertomuksen kehittämiseksi, nostamme esiin kolme asiakokonaisuutta:

Ilmastopolitiikan ja talouspolitiikan yhteys vahvistuu vuosi vuodelta. Vihreän siirtymän edetessä ilmastopolitiikka kytkeytyy yhä tiiviimmin osaksi yleistä elinkeino- ja talouspolitiikkaa. CLC:n ja Boston Consulting Groupin yhteisessä tekemä ensi viikolla julkistettavassa *Suomen keihäänkärjet vihreään kasvuun* -selvityksessä identifioidaan mahdollisuus kymmenien miljardien arvoiseen viennin lisäykseen edistyksellisiin puutuotteisiin, teollisuuden vähäiiliratkaisuihin, vihreään teräkseen ja kiertotalousakkuihin sekä vetytalouteen liittyen. Nämä taloudelliset mahdollisuudet ovat suoraa seurausta ilmastovuosikertomuksenkin kuvaamasta muutoksesta.

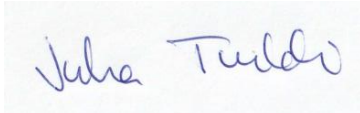
Tätä taustaa vasten pidämmekin erinomaisena että tulevaisuudessa vuosikertomuksissa tullaan tarkastelemaan, *”ilmasto- ja talouspolitiikan välisiä yhteyksiä ja investointien merkitystä päästökehityksen kannalta”*, kuten kertomuksen johdanto-osiossa todetaan. Hyvä esimerkki vihreään siirtymään liittyvän kilpailutilanteen muutoksesta on vuoden 2022 elokuussa USA:ssa hyväksytty *Inflation Reduction Act* ja EU:n komission sille helmikuussa 2023 lanseeraama vastine, *A Green Deal Industrial Plan for the Net-Zero Age*.

Tämän seurauksena investointeja koskeva tarkastelu on jatkossa entistäkin tärkeämpää. Sen painopisteen tulisi olla investointihankkeiden hankekehityksen seurannassa, erityisesti kuinka paljon päästövähennyksiltään merkityksellisiä investointeja Suomessa on toteutumassa tai hankeputkessa. Tällöin Ilmastovuosikertomus antaisi arvokasta palautetta investointiympäristön houkuttelevuudesta ja mahdollistaisi aikaisen vaiheen reagoinnin toimintaympäristössä mahdollisesti tarvittaviin muutoksiin. Investointiympäristön ennakoitavuus ja suotuisuus vihreän siirtymän ratkaisuille on ratkaisevaa Suomen kyvylle vähentää omia päästöjään ja kasvattaa hiilikädenjälkeä.

Hiilikädenjälkeä koskeva tarkastelu on tulevaisuudessa entistä keskeisempi osa vuosikertomusta. Tulevaisuudessa Suomen tulisi pystyä arvoimaan osana raporttia myös kokonaishiilikädenjälkipotentiaaliaan. Tämän osana olisi hyvä tarkastella myös minkälaisilla toimenpiteillä julkinen valta on edistänyt suomalaisen teollisuuden ja palvelujen kädenjälkeä. Tämä auttaisi hahmottamaan toistaiseksi vasta jäsentymässä olevaa kädenjäljen kokonaisuutta. Hiilikädenjälkeä koskevassa luvussa olisi myös hyvä konkreettisin esimerkein avata minkälaisia ja kuinka vaikuttavia ilmatoratkaisuja tai tuotteita suomalaiset yritykset ovat onnistuneet luomaan.

Maankäyttösektorilla tapahtuneeseen nielujen heikkenemiseen liittyen Suomessa tarvitaan mittavia toimia ja julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä ratkaisuiden löytämiseksi. Jatkossa myös biogeenisen hiilen varastointi pitkäikäisiin tuotteisiin tulee saamaan aiempaa korostuneemman merkityksen. Puutuotteiden hiilivaraston tarkastelun nostaminen aiempaa näkyvämmiin esille osana vuosikertomusta, esimerkiksi varaston mittakaavaan ja pysyvyyteen liittyvän tiedon seuraaminen, tukisi uskoaksemme nielujen vahvistamiseen liittyvien toimien suunnittelua.

Helsingissä 7.2.2023,

Juha Turkki
Kehitysjohtaja
+358 45 346 1925
Hämeentie 31
00500 HELSINKI
FINLAND